

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЛЕКСИЧНИХ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСИВНОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ САЛЛІ РУНІ “NORMAL PEOPLE”)

Тетяна Гуляк

кандидат філологічних наук, доцент,

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

ORCID ID 0000-0002-7297-415X

Scopus Author ID 58724946300

Web of Science Researcher ID LCD-6826-2024

tetiana.huliak@cnu.edu.ua

Ірина Костів

студентка магістратури факультету іноземних мов,

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

ORCID ID 0009-0002-0249-7754

irynaakostiv2003@gmail.com

Ключові слова: лексичні засоби експресивності, перекладацька трансформація, модуляція, конкретизація, генералізація, компресія, декомпресія.

Статтю присвячено дослідженню лексичних засобів експресивності як одного з ключових компонентів ідіостилу сучасної художньої прози та особливостей їх відтворення в українському художньому перекладі. Увагу зосереджено на перекладацьких трансформаціях, застосованих під час передачі експресивно маркованої лексики англомовного оригіналу цільовою мовою. Матеріалом слугують фрагменти роману ірландської письменниці Саллі Руні “Normal People” (2018) та його українського перекладу “Нормальні люди” (2020) у виконанні Анастасії Коник. Здійснено комплексний аналіз лексичних засобів експресивності, реалізованих в оригінальному тексті, та висвітлено перекладацькі трансформації, застосовані для їх відтворення українською мовою. Згадано й окремі стилістичні фігури, що підсилюють експресивний ефект досліджуваних одиниць. У дослідженні застосовано метод суцільної вибірки, порівняльний та трансформаційний аналіз, які допомогли не лише виявити й систематизувати досліджувані мовні явища, а й зіставити змістовну та функціональну природу перекладацьких трансформацій. Аналіз засвідчив, що експресивність художнього мовлення Саллі Руні творять розмовно-сленгова лексика, емоційно-оцінні лексеми та стилістичні фігури. При цьому перекладачка послуговується різними трансформаціями залежно від типу експресивної одиниці та контексту її вживання. Серед найпродуктивніших виявлено трансформації модуляції, конкретизації, генералізації, компресії та декомпресії, а також випадки граматичних змін і компенсаторного посилення експресивності засобами цільової мови. У межах реалізації окреслених трансформацій було зафіксовано такі лексичні засоби експресивності, як розмовні сленгізми, емоційно-оцінна лексика, метафора, антитеза, порівняння, лексичний повтор та інтенсифікатори. Ці засоби слугували для розкриття психологічного стану персонажів, їхнього соціального статусу та вікових особливостей мовлення зокрема й для формування ідіостилу авторки загалом.

FEATURES OF TRANSLATING LEXICAL MEANS OF EXPRESSIVENESS (BASED ON SALLY ROONEY'S NOVEL "NORMAL PEOPLE")

Tetiana Huliak

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University*

Iryna Kostiv

*Master's Student at the Faculty of Foreign Languages,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University*

Key words: *lexical means of expressiveness, translation transformation, modulation, specification, generalization, compression, decompression.*

The article deals with lexical means of expressiveness as one of the key components of the idiostyle of contemporary fiction and the peculiarities of their reproduction in Ukrainian literary translation. Attention is focused on the translation transformations applied when rendering the expressively marked vocabulary of the English-language original into the target language. The material comprises fragments of the novel *Normal People* (2018) by the Irish writer Sally Rooney and its Ukrainian translation (2020) by Anastasiia Konyk. A comprehensive analysis of the lexical means of expressiveness realized in the original text has been carried out, and the translation transformations applied to reproduce them in Ukrainian have been highlighted. Certain stylistic devices that reinforce the expressive effect of the units under study are also mentioned. The study employs the continuous sampling method, comparative-translational analysis, and transformational analysis, which helped not only identify and systematize the linguistic phenomena under study but also compare the substantive and functional nature of the translation transformations. The analysis has shown that the expressiveness of Sally Rooney's literary language is created primarily through colloquial and slang vocabulary, emotionally evaluative lexemes, and stylistic devices. In doing so, the translator resorts to different transformations depending on the type of expressive unit and the context of its use. Among the most productive transformations identified are modulation, specification, generalization, compression, and decompression, as well as instances of grammatical shifts and compensatory intensification of expressiveness by means of the target language. Within the framework of these transformations, the following lexical means of expressiveness were recorded: colloquial slang, emotionally evaluative vocabulary, metaphor, antithesis, simile, lexical repetition, and intensifiers. These means served to reveal the characters' psychological states, social status, and age-specific speech patterns in particular, and to shape the author's idiostyle in general.

Вступ. Протягом тривалого часу в літературі простежувалося різноманіття напрямів і жанрів. Але в 21 столітті деякі письменники повертаються до простоти, стриманості форми, прагнення відтворити щирість та справжні сенси.

У третьому тисячолітті з'являються автори, які хочуть змусити світ думати над питаннями людської психології. Серед них Саллі Руні, яку називають "Селінджером покоління Снепчату". Вона спонукає до аналізу близькості, вразливості та взаємозалежності, адже її твори не є суто романами з історіями кохання, які "читають задля розваги", а проникненням

у потаємний внутрішній світ людини (Alferez-Mendia, 2025).

Емоційність та експресивність є тими елементами художніх творів, які роблять їх чуттєвими, помітними та виразними. Українські дослідники Ганна Асмаковська та Ганна Ковальова наголошують на відмінності між емоційністю й експресивністю, вказуючи, що кожна емоційна одиниця є експресивною, проте не кожна експресивна одиниця – емоційною. Таке твердження впливає з того, що експресивність пов'язана не тільки з емоційністю, а ще й з "логічною оцінністю, стилістичним

значенням” тощо (Асмаковська & Ковальова, 2025: 4).

Експресивні мовні засоби, відповідно до дослідження українського мовознавця Віктора Чабаненка, можна класифікувати на фонетичні, морфологічні, лексичні, фразеологічні та синтаксичні (Ляшенко, 2020). Науковиця Надія Бойко стверджує, що лексичні експресивні одиниці є “найпродуктивнішими”, через те, що мовець вживає їх найчастіше для того, щоб “виділити окремі об’єкти серед низки подібних, передати їхні особливості на тлі однотипних”. Вони охоплюють тропи, синоніми, антоніми тощо. (Бойко, 2005: 8).

Лексичні засоби експресивності роблять цікавими сюжет, ідіостиль автора та культурні особливості оригіналу, водночас становлячи проблему для перекладача. Саме тому в процесі перекладу неминуче доводиться вдаватися до трансформацій. Українська дослідниця Роксолана Назарчук наголошує на лексико-семантичних трансформаціях: модуляції, конкретизації та узагальненні, а також виокремлює диференціацію значення як спосіб вибору потрібного відповідника серед кількох словникових значень полісемічної одиниці (Назарчук & Муха, 2024). На матеріалі перекладу роману Террі Пратчетта дослідниця констатує значне переважання модуляції над іншими типами трансформацій, що, на її думку, свідчить про прагнення перекладача передусім відтворити атмосферу та дух оригінального твору, а не його формальну структуру (Назарчук & Муха, 2024).

Перекладознавець Андрій Козачук звертає увагу на додавання, опущення тощо, наголошуючи на термінологічній розбіжності між українською та англomовною перекладознавчими традиціями: те, що в україномовному дискурсі позначається як “перекладацькі трансформації”, в англomовному науковому обігу здебільшого відповідає поняттю “перекладацькі прийоми” (translation techniques) (Козачук, 2023). Дослідник окремо розглядає компенсацію як особливий різновид заміни, до якого перекладачі вдаються тоді, коли неможливо відтворити необхідний стилістичний ефект аналогічними засобами мови перекладу, а також зауважує, що на практиці трансформації здебільшого застосовуються комплексно, а не в чистому вигляді (Козачук, 2023).

Дослідниці Оксана Лесінська та Тетяна Балан аналізують компресію, декомпресію та інші стратегії відтворення молодіжного сленгу на матеріалі перекладу американського телесеріалу “Джинні й Джорджія”, доводячи, що передача розмовно-сленгової лексики персонажів-підлітків вимагає від перекладача особливої уваги до прагматичного й соціокультурного навантаження

висловлювання, а не лише до його словникового значення (Лесінська & Балан, 2025). Це спостереження є особливо релевантним для нашого дослідження, оскільки мовлення персонажів роману Саллі Руні також насичене розмовними й сленговими одиницями, притаманними сучасній ірландській молоді.

Творчість Саллі Руні, зокрема, роман “Normal People” привернув увагу дослідників майже одразу після публікації. Алан Еппель досліджує роман із психіатричної точки зору, аналізуючи образи Маріанни та Коннелла крізь призму “найгіршого” і “найкращого” Я (Erpel, 2020). Мерве Сарикая-Шен аналізує мовчання Маріанни як спосіб пережити насильство та її парадоксальне прагнення “нормальності” через збереження психологічних травм (Sarıkaya-Şen, 2021). Марія Амор Баррос-дель Ріо простежує формування ідентичності героїв мілленіального покоління на тлі посткельтської Ірландії (Barros-Del Río, 2022). Абдельнаїм Ібрагім Авад Елареф вивчає нелінійну наративну структуру роману та роль флешбеків і зміни ракурсів оповіді у розкритті психологічного розвитку персонажів (Elaref, 2025).

Актуальність цього дослідження зумовлена відсутністю наукових студій, присвячених перекладознавчому аспекту роману “Normal People”.

Метою статті є виявлення лексичних засобів експресивності в оригінальному тексті роману Саллі Руні “Normal People”, що слугують для передачі емоційності та виразності твору, а також з’ясування особливостей і способів їх відтворення в українському перекладі.

Для досягнення поставленої мети потрібно розв’язати такі *завдання*: 1) проаналізувати лексичні експресивні засоби в англomовному творі Саллі Руні; 2) дослідити перекладацькі трансформації в цільовому тексті, які перекладач використав для розуміння твору українськими читачами.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом цієї наукової розвідки є роман Саллі Руні “Normal People”. У процесі написання статті було використано такі методи: метод суцільної вибірки для відбору лексичних засобів експресивності з оригінального тексту роману “Normal People” та їхніх відповідників в українському перекладі; порівняльний аналіз для зіставлення англomовних лексичних засобів експресивності з їхніми варіантами перекладу українською мовою; трансформаційний аналіз для виявлення конкретних перекладацьких трансформацій.

Результати та обговорення. Саллі Руні з’явилася як нова постать серед письменників не так давно. Її перша книга “Conversations with Friends” побачила світ у 2017 році. Другий

роман “Normal People” був опублікований в 2018 році. Цей твір є одним з найбільш популярних, оскільки було продано понад 3 мільйони екземплярів і в 2020 році BBC та Hulu його екранізували.

У романі “Normal People” є два протагоністи – Маріанна та Коннелл, які навчаються в одній школі та починають невизначені стосунки. Дівчина – “сіра миша” з багатої сім’ї, хлопець є популярним серед однокласників, проте з неблагополучної родини. Мати Коннелла працює прибиральницею в домі Маріанни, де молоді люди часто зустрічаються, бо в школі не подають вигляду близькості між собою. Головні герої переживають період “після завершення ери “Кельтського тигра”, що впливає на їхній спосіб життя і стосунки.

На початку роману під час розмови Коннелла та Маріанни про їх результати з німецької бачимо використання порівнянь у діалозі: “Well, you’re smarter than me. Don’t feel bad. I’m smarter than everyone” (Rooney, 2018: 9) (переклад українською тут і надалі Анастасії Коник: “Ну, ти розумніша за мене. Не побивайся. Я розумніша за всіх.”) (Rooney, 2020: 9). Порівняння дають читачеві зрозуміти риси Маріанни, яка зневажає інших у школі, в протиставленні з соціумом. Зі синтаксичного боку ці порівняння утворюють паралельні конструкції. Вираз “Don’t feel bad” (“Не побивайся”) перекладено за допомогою модуляції.

Незважаючи на успіхи Маріанни в навчанні, Коннелл зазначає, що вона не найбільш вправна в англійській, на що дівчина іронічно реагує, вказуючи на його некомпетентність у мові: “Maybe you should give me grinds, Connell” (Rooney, 2018: 9) (“Мабуть, варто взяти в тебе кілька уроків, Коннелле”) (Rooney, 2020: 9). Лексичним засобом експресивності тут виступає сленговий вираз “give me grinds”. Зі синтаксичного боку активний стан був змінений на пасивний, а з лексичного – вираз “give me grinds”, де слово “grinds” передає значення важкої роботи, яка втомлює фізично чи психологічно, було перекладено за допомогою конкретизації (grinds – уроки), що впливає з контексту, та декомпресії.

Маріанна питає Коннелла про його розмову з вчителькою – пані Нірі, яка, на думку дівчини, не байдужа до свого учня: “Does she fancy you or something?” (Rooney, 2018: 10) (“Вона що, запала на тебе?”) (Rooney, 2020: 10). Експресивність репліки створює розмовне дієслово “fancy”. Переклад супроводжується модуляцією з різницею в чуттєвому сприйнятті, через яку до вихідного тексту було додано більше експресивності й українського підліткового сленгу.

Саллі Руні продовжує додавати деталі про стосунки Коннелла та пані Нірі, вказуючи:

“Actually he doesn’t do or say anything to her, he just sits there quietly while she does and says things to him” (Rooney, 2018: 10) (“Насправді Коннелл нічого не робить і не каже, просто тихенько сидить, поки вона до нього чіпляється”) (Rooney, 2020: 10). Показово, що в оригіналі вжито стилістично нейтральний вираз “says things to him”, тоді як перекладач компенсаторно підсилив висловлювання експресивною лексемою “чіпляється”, якої немає в тексті-джерелі. У перекладі використано модуляцію та конкретизацію.

Маріанна з Коннеллом не показують у школі, що спілкуються за її межами. Усе почалося нещодавно, коли Коннелл приходив по свою маму, Лорейн, де живе Маріанна, про що він не знав, і зустрів її зранку в халаті. Дівчина почувалася незручно: “Maybe she seemed flustered” (Rooney, 2018: 12) (“Можливо, це її схвилювало”) (Rooney, 2020: 12) та “He certainly didn’t tell anyone in school about it, that he had seen her in a bathrobe, or that she looked flustered” (Rooney, 2018: 12) (“У школі він, звісно, нікому про це не розповів: що бачив її в халаті чи про її схвилювання”) (Rooney, 2020: 12). Лексичним засобом виступає емоційно-оцінна лексема “flustered”, вжита двічі. Привертає увагу переклад слова “flustered” в обох випадках, бо у вихідному тексті в першому випадку його вербалізовано, а в другому – субстантивовано, проте ця зміна не впливає на значення, яке залишається тим самим, а тільки розбавляє текст та зменшує обсяг другого прикладу за допомогою компресії.

Саллі Руні розповідає про ставлення Коннелла до Маріанни та звертає увагу на його відчуття поруч з нею: “When he talks to Marianne he has a sense of total privacy between them” (Rooney, 2018: 12) (“Розмовляючи з Маріанною, Коннелл відчуває абсолютну довіру”) (Rooney, 2020: 12). Експресивність створюється підсилювальним прикметником “total” у поєднанні з абстрактним іменником “privacy”, що підкреслює винятковість почуттів героя. Перекладач змістив семантичний наголос приватності, про що переймався хлопець, на більш загальний термін довіри.

Варто звернути увагу на стосунки Маріанни з її братом Аланом. Коли дівчина збирається на прогулянку, Алан говорить до неї грубо та навіть спричиняє їй фізичну шкоду. Саллі Руні передає його ставлення такими словами: “He grabs her by the upper arm and tugs her back from the door” (Rooney, 2018: 15) (“Він хапає її руку й відсмикує від дверей”) (Rooney, 2020: 15). Експресивного забарвлення реченню надають динамічні дієслова фізичної дії “grabs” і “tugs”, що передають різкість і брутальність жесту та формують негативну конотацію образу брата. Привертає

увагу частина руки, за яку схопився брат дівчини, оскільки в оригіналі чітко вказана її верхня частина, тобто від плеча до ліктя, а у вихідному варіанті ця деталь відсутня. Перекладач використав генералізацію, оскільки з культурологічного боку поняття “верхньої руки” українською не зрозуміле.

Ще один випадок зі схожою ситуацією трапляється, коли Коннелл радить Маріанні прочитати книгу “Маніфест комуністичної партії”, про яку вона впевнено сказала, що знає, на що хлопець заявив: *“You’re trying to act superior, but like, you haven’t even read it”* (Rooney, 2018: 17) (*“Ось ти вдаєш із себе всезнайку, але ж ти навіть його не читала”*) (Rooney, 2020: 17). Експресивність створює оцінне словосполучення *“act superior”* (вдавати з себе вищого). Слова оригіналу чітко передають, що, на думку Коннелла, Маріанна намагалася показати себе вищою у статусі чи навичках за нього, проте перекладач за допомогою модуляції та конкретизації змінює наголос на її знання в порівнянні з іншими людьми, а не тільки з Коннеллом.

Після того, як у Коннелла з Маріанною почалися “таємні стосунки”, хлопець все більше задумувався над рисами дівчини та відчував, що вона йому подобається. У голові лунали різні ідеї, одна з них: *“She acts so worldly at times, making him feel ignorant, but then she can be so naive”* (Rooney, 2018: 26) (*“Часом вона проявляє таку життєву мудрість, що змушує його почуватися неуком, а деколи буває страшенно наївною”*) (Rooney, 2020: 26). Лексичну експресивність тут формує антитеза – *“worldly”* і *“naive”*, що протиставляють досвідченість героїні її наївності. Вираз *“She acts so worldly”* (*“вона проявляє таку життєву мудрість”*) передано за допомогою модуляції та піднесення експресивності, що вказують не просто на досвідченість, а на розум. Своєю чергою в фразі *“making him feel ignorant”* (*“змушує його почуватися неуком”*) було використано конкретизацію, оскільки вказано не просто на необізнаність, а на невігластво, та лексичну заміну прикметника *“ignorant”* на іменник *“неук”*.

Думки про майбутнє не покидають Коннелла, він наче між двома світами. Хлопець роздумує: *“Lately he’s consumed by a sense that he is in fact two separate people, and soon he will have to choose which person to be on a full-time basis, and leave the other person behind”* (Rooney, 2018: 26) (*“Останнім часом його гнітить почуття, що він – це насправді дві окремі людини, і незабаром йому доведеться вибрати, якою з них бути на постійній основі, а яку краще лишити позаду”*) (Rooney, 2020: 26). Лексичним засобом експресивності є метафора внутрішнього роздвоєння особистості *“two separate people”*,

підсилена дієслівним виразом *“consumed by a sense”*, що передає інтенсивність емоційного переживання героя. Цікаво передано експресивність цього речення, оскільки більш нейтральний вираз *“he’s consumed by a sense”* перекладено емоційніше *“його гнітить почуття”*. У цьому прикладі застосовано модуляцію та граматичну трансформацію, а метафоричний образ *“two separate people”* (*“дві окремі людини”*) збережено.

Головний герой і надалі продовжує вагатися між двома різними аспектами життя: *“For a moment it seems possible to keep both worlds, both versions of his life, and to move in between them just like moving through a door”* (Rooney, 2018: 27) (*“На якусь мить видається можливим зберегти обидва світи, обидві версії його життя, проходити крізь них, наче крізь двері”*) (Rooney, 2020: 27). Ця частина наповнена експресивністю завдяки поєднанню одразу кількох лексичних засобів: метафори *“both worlds, both versions of his life”*, синтаксичного повтору (анафори *“both... both”*) та порівняння *“just like moving through a door”*. Метафора та повторення перекладені зі збереженням еквівалентних образів та ритму, які створюють атмосферу невпевненості Коннелла між двома надзвичайно різними сторонами його вибору. Порівняння *“to move in between them just like moving through a door”* (*“проходити крізь них, наче крізь двері”*) також збережено з метою розуміння, наскільки просто, на думку Коннелла, існувати між друзями та Маріанною.

Маріанна була членом комітету зборів коштів разом з популярними дівчатами школи. На одній вечірці Ліза, не могла дочекатися появи хлопців: *“The lads are fairly late, says Lisa”* (Rooney, 2018: 30) (*“Ну й де ж ті хлопці? знуджено запитує Ліза”*) (Rooney, 2020: 30). Лексичну експресивність оригіналу створює розмовно-сленговий іменник *“lads”* (типовий ірландсько-британський сленгізм на позначення хлопців/парубків). У варіанті оригіналу привертає увагу констатація факту, яка в цільовому варіанті перетворена в питання та загалом твердження є більш емоційним завдяки авторському коментарю перекладача *“знуджено запитує”* та часткам і сполучнику в *“Ну й де ж”*. У реченні реалізовано модуляцію, граматичну та прагматичну трансформації.

Дівчата продовжують обговорювати хлопців. Карен вважає, що вони будуть нападитку: *“They’ll be absolutely binned by the time they get here, says Karen”* (Rooney, 2018: 30) (*“Як з’являться, ледве на ногах стоятимуть, зауважує Карен”*) (Rooney, 2020: 30). Лексичним засобом експресивності є сленгізм *“binned”* (розмовне

значення “дуже п’яний”), підсилений інтенсифікатором “*absolutely*”. Аналіз текстового матеріалу демонструє використання української ідіоми “*ледве на ногах стояти*” замість англійського сленгового виразу “*be absolutely binned*”, у чому до того ж простежуємо модуляцію.

Маріанна вирішила дізнатись про справи Коннелла: “*Marianne writes back: I’m the new popular girl in school now*” (Rooney, 2018: 30) (“*Маріанна відписує: я нова королева школи*”) (Rooney, 2020: 30). Експресивність створює соціальний сленгізм “*popular girl*”, вжитий іронічно й самоіронічно щодо власного статусу в школі. Перекладач не використовує пряму кальку, а обирає інший шлях висловлення через розмовно-експресивну метафору “*королева школи*”, що й містить у собі нотку іронії щодо ієрархії серед соціальних класів. Використання модуляції та стилістичної компенсації відтворює текст більш експресивно та природно для українських читачів.

Висновки. Проведений аналіз лексичних засобів експресивності роману Саллі Руні “*Normal People*” та їхнього відтворення в українському перекладі Анастасії Коник дав змогу встановити, що експресивність художнього тексту письменниці формується передусім за допомогою розмовно-сленгової лексики, емоційно-оцінних лексем, а також стилістичних фігур – метафори, антитези, порівняння, повтору та інтенсифікаторів. Ці засоби виконують не лише емоційно-експресивну, а й характеротворчу функцію, розкриваючи внутрішній світ персонажів, їхній соціальний статус та вікові особливості мовлення.

Аналіз перекладацьких трансформацій засвідчив, що для відтворення експресивних одиниць найчастіше використовувалися модуляції та конкретизації, які дозволяють точніше передати прагматичне навантаження висловлювання відповідно до норм цільової мови. Водночас помітною є тенденція до компенсаторного посилення експресивності засобами української мови, що не завжди має прямий відповідник у оригіналі, але слугує для збереження загального стилістичного ефекту тексту. Це вказує на переважання функціонально-комунікативного підходу до перекладу над формальною еквівалентністю. Водночас окремі випадки генералізації та опущення деталей демонструють вплив культурологічних розбіжностей між мовами оригіналу й перекладу на вибір перекладацької стратегії.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розширенні корпусу дослідження за допомогою аналізу інших романів Саллі Руні з метою виявлення сталих перекладацьких стратегій, характерних для відтворення її ідіостилію загалом.

Окремого вивчення потребує застосування корпусних методів та інструментів комп’ютерної лінгвістики для кількісного зіставлення частотності різних типів лексичних засобів експресивності в оригіналі й перекладі, що дасть змогу отримати статистично обґрунтовані висновки щодо перекладацьких тенденцій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Асмаковська, Г. Г., & Ковальова, Г. М. (2025). Лексичні засоби експресивізації мовлення (на матеріалі сучасної літератури для дітей та підлітків). *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 3(214), 164–171. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.1-20>
2. Бойко, Н. І. (2005). *Українська експресивна лексика: семантичний, лексикографічний і функціональний аспекти: монографія*. Аспект-Поліграф, 552 с.
3. Козачук, А. М. (2023). Перекладацькі трансформації та прийоми: термінологічні виклики у перекладознавстві. *Нова філологія*, 89, 129–136. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2023-89-18>
4. Лесінська, О., & Балан, Т. (2025). Способи перекладу англійського молодіжного сленгу з використанням перекладацьких трансформацій (на матеріалах американського драматично-комедійного телесеріалу «Джинні й Джорджія»). *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Германська філологія*, 850–851, 100–106. <https://doi.org/10.31861/gph2024.850-851.99-105>
5. Назарчук, Р. З., & Муха, С. А. (2024). Перекладацькі трансформації у відтворенні роману Террі Пратчетта «Відьми за кордоном». *Закарпатські філологічні студії*, 35, 220–224. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.35.39>
6. Alférez-Mendía, S. (2025). Vulnerability and female sexuality in Sally Rooney’s *Conversations with Friends* (2017) and *Normal People* (2018): Agent, doer or sufferer? In *The Routledge companion to Sally Rooney* (pp. 104–115). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781032721873-7>
7. Barros-Del Rio, M. A. (2022). Sally Rooney’s *Normal People*: The millennial novel of formation in recessionary Ireland. *Irish Studies Review*, 30(2), 176–192. <https://doi.org/10.1080/09670882.2022.2080036>
8. Elaref, A. I. A. (2025). Unlocking the time-bound tale: Decoding the captivating narrative structure of Sally Rooney’s *Normal People*. *Theory and Practice in Language Studies*, 15(6), 1775–1783. <https://doi.org/10.17507/tpls.1506.06>

9. Eppel, A. (2020). *Normal people*: The self-at-worst and the self-at-best. *Journal of Psychiatry Reform*, 8(5). <https://journalofpsychiatryreform.com/2020/07/05/normal-people/>
10. Ingle, R. (2021, September 4). Sally Rooney: 'I'm really paranoid about my personal life. I feel self-conscious.' *The Irish Times*. <https://www.irishtimes.com/culture/books/sally-rooney-i-m-really-paranoid-about-my-personal-life-i-feel-self-conscious-1.4655068>
11. Rooney, S. (2018). *Normal people*. Faber & Faber, 266 p.
12. Rooney, S. (2020). *Нормальні люди* (А. Коник, Пер.). Видавництво Старого Лева, 312 с.
13. Sarıkaya-Şen, M. (2021). A relentless quest for a paradoxical normality: Sally Rooney's *Normal People*. *Çankaya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 15(1), 79–90. <https://doi.org/10.47777/cankujhss.959429>

Дата першого надходження статті до видання: 23.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 21.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 01.10.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)